

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 " —
Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felőlős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyilítór sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

A bihari botrány.

Rettentő elfajulását jelenti a magyar közigazgatási életnek az a világraszóló botrány, mely a napokban pattant a nyilvánosságra Bihar vármegyéből. A bihari pontok szegreakasztását követett aerája az ország kormányzatának dusan megtermette a maga gyümölcseit. A felülről szétáradt korrupció, mely a lélekvásárlást egészen mindennapi dologgá tette, utat keresett és talált magának a közélet minden rétegébe. De legjobban beszennyezte a közigazgatást, melynek legsűrjebb és legközvetlenebb az érintkezése a nép tömegével. Tudta mindenki, évek óta tudja, hogy abnormis állapotok vannak itt, de a nepotismus és „a kéz kezét mos” elvénél fogva a bűnösök nemcsak hogy horogra nem kerülhettek, de szabad ut volt nekik nyitva, hogy garázdaságaikat kényők-kedvők szerint folytathassák.

Ami most Bihar vármegyében napfényre került, ne gondolja senki, — hogy valami kivételes állapot, úgy volt az szerte az országban, csak másutt jobban el tudták palástolni mint ott. Illetve tudták Biharban is, mert hiszen csak épen most került nyilvánosságra.

Arról van szó, hogy a bihari közigazgatási tisztviselők magánfelektől rendszeresen ajándékokat fogadtak el. Ez egyértelmű azzal, hogy rendszeresen engedték magokat megvesztegetni s annyira megszokott dologgá vált náluk, hogy még csak nem is ütközött meg rajta senki, sőt nagyon természetesen találta.

Ajándékozás! . . . Szép, szép, nagyon szép fogalom, de csak addig, míg az illetőt bizonyos anyagi érdekek nem készítik arra, hogy ajándékot adjon. A tisztviselő pedig ügyfelektől nem a szép szeméiért kap ajándékot, hanem hogy behunyja azokat a szemeket és ne vegye észre, amikor visszaéléseket kellene meglátnia, vagy peres kérdésekben az ajándékozó javára billentse az igazságszolgáltatás serpenyőjét, akkor is, ha a legkézzelfoghatóbb gázságokat kellene szankezionálnia. A tisztviselő azon egyénnel szemben, akitől ajándékot fogadott el, egyszer s mindenkorra elveszti függetlenségét, lekötelezettjévé alacsonyodik le egyes ügyfeleknek, kiknek aztán a hivatalában sűrűn előforduló ügyeit a már vett és még remélhető ajándékok fejében a legteljesebb jóakarattal kell intéznie.

Sűrűn előforduló ügyek! . . . Igen, mert ne tessék gondolni, hogy minden boeskoros ember, kinek egyszer-máskor ügye akad a közigazgatási tisztviselővel, mindjárt társzekerrel vagy teli bugyellárisal indul meg az ő falujából. Oh nem! . . . A jókedvű ajándékozók nem ezeknek a sorából kerülnek ki, hanem kikerülnek azokból, akik épen az ő szipolyai, akik aztán a közigazgatási tisztviselők jóvoltából busásan veszik be a szegény nép bőrén az ajándékok árát.

De elveszti függetlenségét a tisztviselő nem csupán magának az ajándéknak elfogadása miatt, hanem azért is, mert egyik másik eltussolt és jól megajándékozott manipuláció napfényre jöttétől tartva, állandóan félnie kell az ajándékozótól. A jókedvű adakozó ilyen esetekben aztán valóságos Damokles-kardjaként függ a tisztviselő feje felett. Körmei közt tartja és nem lehet tőle szabadulás! . . . Mellette kell döntenie a legigazságtalanabb ügyekben is, mert különben ki van téve annak a veszélynek, hogy a büntető igazságszolgáltatás kezébe kerül.

Tudtuk ezt, nagyon jól tudtuk eddig is, hogy közigazgatási tiszt-

Az anya.

Irtá: Ujlaky Károly.

Dübörgő bösz vihar . . . Halandóknak álmát
Jajgató szellemek lopkodják kísértve;
Villámeke hasgat az égen barázdát.
Itéletet szánt-vet menyörgés az éjbe.
A békés égi nyáj, csillagok pásztora,
Eltűnt a holdvilág, a csillagtábora.

Benn pislá gyertyafény küzd a setéséggel;
Táncoló szellemek ideben csak árnyak,
De ezek is lopnak: Ég tudja hány éjjel
Rabolgatják álmát virrasztó anyának.
Lopkodják kacagva sirogató szívtől,
Lázban emésztődő kis gyermek szeméből.

Oh már évek óta virrasztgat az ágynál —
Gondolja az anya — pedig csak pár napja . .
S ajkával közelebb fér hozzá a láznál,
Fiáról a kórt, oly hévvel esókolgatja.
Takargatja, őrti esodát vár belőle,
A halál-madarát hessegeti tőle.

Barázdát szántogat könnye két arezára,
Mint villám nyilallik fájdalom zívébe.
Maga áll fiáért a halál harezára,
Száz gyertyánál égőbb győzelmi reménye.
Pedig a valóság: — sejtí szíve tája —
Ez éj gyermekének haláléjszakája.

S mikor a reménység (sejtelméi ellen)
Lelkének hegyén a csuesetőre hágott:
Virrasztó két szemét nyugós álomszellem
Lefogta s elzárta tőle a világot.
Nyöszörgő gyermeke félrehuzva száját,
Hiába nyöszörgi, hívja a mamáját . . .

Az alszik . . . álmodik . . . képzelegve lelke
Felragadja messze csillagok honán tul.
De ott pihenését egy perczre sem lelte:
Visszaszáguld véle a szép menyországbul.
Jövendőbe röppen, ráncot vet arcára,
Harmincz évvel később ráismer fiára . . .

Ajtó előtt áll meg, zenebona zug ben.
Kinyitja, be is lép — oh mit kell látnia!
Dorbézoló ember, mámor a fejében,

Duhajkodik — és e férfi az ő fia.
Vérben forgó szemmel keresi a véstet,
Oh hát még szívében mily fürtelem éghet!!

Fiam! — s odarohan . . . Asszony! távozz tőlem
Jer te másik inkább! — S isznak, szörnyü
[nézni . . .

A félajult anya könnye esordul bőven:
Ezt a fiut kellett oly féltve becézni!!
Kimegy . . . Künn a szellő szembefujdogálta
Félbredt, megszakadt szörnyü nehéz álma . .

Ott találja magát ápolt ágya mellett,
Koppintatlan gyertya serezege pislákol. —
Odanéz, látja a hörgő gyermek mellett
Mint fogyott ki ép az életfonalából.
Vonagló ajkára örök mosolyt vetve.
Istenhez költözött elröppenő lelke.

S az anya nem is sir . . . Betakarja gyöngén
Csókjainak árja száját, szemét éri.
Könytelen két szeme ott pihen szép gyöngyén
S nézéssel halotti köntösét leméri.
Aztán reáborul, meg nem szünik esókjá:
Jobb így neked fiam! s gyöngén általfogja.

Joó László
óra- és ékszer-üzletét

1906. évi május hó
1-től a Gilyen József
ur házába, a Szlávik
Zsigmond ur üzlete
helyéllé

helyeztem át.

viselőink nemcsak Biharban, de az ország csaknem minden részében karmai közzé kerültek az ajándékokkal gseftelő üzereknek. Ennek egyik oka a közéleti erkölcsök megrontása felülről, a másik pedig az, hogy a közigazgatási tisztviselő gyenge dotációjánál fogva, mely magának és családjának fentartására nem elegendő, mintegy kényszerítve volt az ajándékok elfogadására.

De nem is ebben kulminál a bihari botrány, hanem abban, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága ezt a cselekményt, melynek minden jogi államban büntetendő cselekménynek kell lennie, hozzájárulásával szankezionálta, kimondván, hogy a közigazgatási tisztviselőknak ügyfeleiktől ajándékot elfogadni szabad. Nyilván elismerte ezzel a megvesztegetés lehetőségének szabadságát, utat nyitott a köztisztviselők elaljasodásának, utat nyitott az üzerek arzáttalan tolakodásának, utat nyitott főleg a szegény nép megrontásának, melynek ajándékozásra nem telik, mint az ő zsirján élőkődő s jól meghízott ügyfelének. Szóval utat nyitott arra, hogy a közigazgatási biráskodás igazságtalanabb lehessen, mint valaha.

A belügyminiszter, — nagy meglepedésére az országnak, kimondotta, hogy ezt a határozatot meg fogja semmisíteni. A megsemmisítésnél azonban nem szabad megállania. Szigoruan el kell tiltani minden ajándékelfogadást, és ha valamelyik tisztviselőre ilyen turpisság kipattan, a legszigorubb büntetéssel, — hivatalvesztéssel kell sújtania.

A nagyközönségnek pedig, különösen az értelmesebb osztálynak gondja legyen reá, hogy őrkdjék úgy a saját, mint a törvénytudatlan nép érdekei felett, kísérje figyelemmel a megbizhatatlan tisztviselők üzérkedéseit. Igaz, hogy nem könnyű feladat, mert az ilyen manipulációkat négy szemközt szokták elintézni, de azért a hozott határozatok pontosságával lehet következtetni az illető tisztviselő enyvezett kezeire, kit ha érdemeihez kellő figyelemre méltatnak, minden kétséget kizárólag előbb-utóbb horogra kerül. És tessék elhinni, hogyha egyszer valamelyik vármegyében csak egyet sikerült — pláne a kövérebbek közzül — elcsipni, a többi jön magától befele, mint a jófajta potykák a jól kifeszített hálóba.

Polgármester választás.

Páratlanul nagy érdeklődés mellett folyt le dr. Falussy Árpád főispán elnöklete alatt hétfőn délután a város háza nagy termében törvényhatósági bizottságunk január havi rendes közgyűlése, melynek legfontosabb tárgya a polgármesteri s a polgármesterválasztás folytán megüresedett tisztviselői állás betöltése volt. A városatyák teljes számmal

jelen voltak ez alkalommal s rajtuk kívül az érdeklődők nagyszáma csaknem szorongásig megtöltötte nemcsak a karzatot, hanem a közgyűlési termet is. A polgármesteri székre az egyedüli pályázót, dr. Vajai Károly tiszti főügyészt egyhangulag és nagy lelkesedéssel emelték, ellenben a tisztügyészi állás betöltése körül oly heves küzdelem volt, hogy az első szavazásnál három jelölt közül kettő teljesen egyenlő szavazatot kapott.

Az érdekes és nagyfontosságú közgyűlésről részletes tudósításunk a következő.

Havi jelentés.

A közgyűlés tárgysorozatából a választásokon kívül még az azokat megelőző polgármesteri havi jelentés néhány pontja érdemel figyelmet. A jelentés előterjeszti, hogy Hegedüs Sándornak, a város elhunyt díszpolgárának ravatalára a törvényhatóság nevében koszoru küldetett s indítványozza, hogy a törvényhatósági bizottság intézzen részvét-iratot az elhunyt özvegyéhez és családjához. A kivándorlás korlátozása tárgyában egy bizottság alakítását indítványozza, mely azon értelemben szerkesszen egy kormányhoz küldendő feliratot, hogy a katonai kötelezettségeiknek teljesen eleget nem tetteknek ne adjanak külföldi utlevelet. E memorandum pártolás végett a többi törvényhatóságoknak is megküldetik. Megemlíti a jelentés azt is, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a decemberi közgyűlésből küldött üdvözlő iratra köszönő leiratot intézett a bizottsághoz.

Az új polgármester.

A havi jelentés elfogadása után következett a polgármesteri szék betöltése. A kijelölő bizottság egyhangulag jelölte az egyedüli pályázót dr. Vajay Károly tiszti főügyészt, mit a közgyűlés a főispán bejelentésére általános éljenzéssel vett tudomásul. Erre a főispán felkérte Körösmezey Antal főjegyzőt, dr. Keresztsgyhy Lajos és Léway József bizottsági tagokat, hogy az új polgármestert hízzák meg küldöttségileg széke elfoglalására s az eskü letételére.

Gyönyörű díszmagyarban lépett pár peremulva lelkes éljenzés között dr. Vajay Károly a terembe s a főjegyző előolvasása után emelt hangon mondta el az esküt.

dr. Falussy Árpád főispán üdvözölte ezután az új polgármestert, örömet fejezve ki afelett, hogy a polgármesteri székbe oly férfi került, aki kipróbált s kitűnő tagja a törvényhatósági bizottságnak és tisztviselői karnak. Ezután a polgármesterré választás szimbolumául átnyújtotta a főispán dr. Vajay Károlynak a város pecsétjét.

Dr. Vajay Károly beszéde.

A főispán szavai elhangzása után az új polgármester szép beszédben köszönte meg azt a bizalmat, mely őt méltónak ítélte arra, hogy a város első tisztviselőjévé tegye. Részletes munkaprogramot ezuttal nem szándékozott adni, de elmondta azokat a főbb vezérelveket, melyek hivatalában vezetni fogják. Kijelentette, hogy a törvényhatósági bizottság önkormányzati hatáskörét mindenkor a legnagyobb tiszteletben fogja tartani. Megemlékezett arról, hogy nagy feladat vár a törvényhatóságra a tulsokat követelő szociális és munkásmozgalmakkal szemben. Mint polgármester politikával foglalkozni nem szándékozik, de annyit mégis kijelenthet, hogy hiva a koalíciós kormánynak s annak üdvös reformjait támogatni igyekszik. Egyébként

programja alapja a becsületes munka és szeretet a város minden lakosa iránt, kiknek részt venni igyekszik majd örömeiben és bánatában. Beszéde végén, kérve, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok közül mindenkit mindenkor a közérdek vezéreljen, Isten áldását kéri a törvényhatóság minden tagjára.

A nagy és mély bonyomást keltő beszéd után még dr. Farkas Antal szólalt fel a bizottsági tagok nevében szeretettel üdvözölve az új polgármestert; kiemelve beszédeben azt is, hogy ő oly család tagja, melynek a város multjában is történelmi szerepe volt.

Tisztügyész választás.

A megüresedett tisztviselői állásra a kijelölő bizottság a három pályázó közül első helyen dr. Schönplflug Jenőt, második helyen dr. Antal Sándort és harmadik helyen dr. Verézy Ernőt jelölte. A szavazatszedő bizottság elnöke Dr. Fejes István lett; — tagjai Osváth Elemér és dr. Harasztihy Béla, jegyzője dr. Pap Zoltán.

Az első szavazás, amennyiben még relativ többséget sem kapott egy szavazó sem, nem vezetett eredményre. A beadott 84 szavazócédula közül 35-ön állott a dr. Schönplflug Jenő neve s ugyananyin a dr. Antal Sándoré, dr. Verézy Ernő 12 szavazatot kapott, 2 szavazólap pedig üres volt.

Az eredmény kihirdetése után a főispán új szavazást rendelt el a két egyenlő szavazatot nyert pályázó között, mely azonnal kezdetét is vette. Ezuttal 79 szavazatot adtak be s ebből dr. Antal Sándor 43-at, dr. Schönplflug Jenő 35-öt s dr. Verézy Ernő 1-et kapott. E szerint a város tiszti főügyésze dr. Antal Sándor lett.

H I R E K.

Főpásztori körlevél.

Főpásztorunk I. számu körlevelében szeretettel üdvözli az egyházmegye papságát azon óhajának adván kifejezést, hogy e földi élet boldogságát a lélek békéjében és nyugalmában keressék, melyet csakis az Apostol által hirdetett igazság és szeretet képes nyújtani. Közli a körlevél a mult évben már meghirdetett bñti rendeletet, melynek érvényességét a folyó évre is kiterjeszti. A papi és tanítói gyűléseken megfejtendő tételek közöltetnek. Rendeli, hogy a keresztek területe tulajdonjogilag biztosítottassék. Jelenti Goposa Endre képezdei tanár halálát és a lapunban már közölt legújabb személyi változásokat. — Minden körlevél mellé dr. Wolkenberg Alajos theol. tanárnak a képezde mellett épült templom felszentelése alkalmával mondott beszéde van csatolva, melyet Szabó István pápai praelátus, püspöki irodaigazgató egy külön füzetben adott ki.

Az új hadtestparancsnok. Ő felsége a király mörkensteini Mörk János tábornagyot a budapesti 31. gyaloghadosztály parancsnokát nevezte ki kassai hadtest parancsnoknak és parancsoló tábornoknak.

Uj főigazgató. Ugy értesülünk, hogy a kassai tankerület — melyhez vármegyénk középiskolái is tartoznak — legközelebb új főigazgatót kap, még pedig egy benedekrendi szerzetes-tanár — hír szerint dr. Zoltány Irén — személyében, kinek kinevezése már e napokban várható.

Kirendeltség vezetője. A földmivelési miniszter Lator Istvánt, Ugoesa vármegye köztisztviselőjében álló, rokonszenves tagját főerdészi ranggal a nagyszöllősi hegyvidéki kirendeltség vezetőjének nevezte ki.

Pénzügyi tanácsosok. A pénzügyminiszter *Tábor* Péter pénzügyi titkár ungvári és *Orel* Géza pénzügyi titkár nyitrai pénzügyigazgatóhelyetteseket jelenlegi alkalmaztatásuk helyén való meghagyás mellett végleges minőségben pénzügyi tanácsosoknak nevezte ki. *Orel* Géza a nagykárolyi pénzügyigazgató-ságnál volt néhány évvel ezelőtt pénzügyigazgatóhelyettes, onnan lett áthelyezve Nyitrára.

Egy tanár jubileuma. *Janka* Sándor beregszászi főgimnáziumi tanár most töltötte be tanári működésének negyvenedik esztendőjét. A főgimnázium tanári kara ebből az alkalomból szeretettel ünnepelte az érdemes tanárt, aki tevékeny részt vett minden beregszászi társadalmi és irodalmi mozgalomban és több mint negyedszázadon át szerkesztette a *Bereg* című lapot.

Uj bíráló. Az osztrák-magyar bank az *Antal* Dániel halála folytán megüresedett helyre, szatmári fiókjához bírálólul *Wallon* Lajos helybeli kereskedőt nevezte ki.

Választási bankett. Hétfőn este a polgármester és tisztii főügyészválasztás után fényes bankett volt a Pannóniában, hol a városi bizottsági tagok és még igen sokan vettek részt az intelligenzia soraiból éltetvén az újonnan megválasztott tisztviselőket, kiknek működésétől sokat reméll Szatmár város közönsége éstársadalmá.

Áthelyezett szolgabíró. Bereg vármegye főispánja *Bay Gabor* oroszvégi szolgabírót a munkácsi szolgabírói járásba helyezte át.

Tanári megbízás. *Gopcsa* Endre dr. képezdei tanár és intézeti tanulmányi felügyelő elhalálása folytán megüresedett tanszék helyettesítésével Ő méltósága a püspök ur ideiglenesen *Holezmann* Béla nőképezdei és dr. *Bakkay* Kálmán theologiai tanárokat bizta meg, előbbi az internátus praefektusának is kinevezte.

Hymen. *Molnár* Imre hajóskapitány szombaton esküdt örök hűséget városunkban *Kovacs* Leo nyug. honvédezedes, városi bizottsági tag leányának, *Leona* kisasszonynak *Hidasnémeti Németh* József helybeli ügyvédjelölt jegyet váltott Budapesten zágonyi *Bodola* Ilonka kisasszonynyal, *Osváth* Elemér ev. ref. főgimn. tanár unokanővérével. — *Zsadányi Szentiványi* Kálmán szatmármegyei földbirtokos a napokban esküdt örök hűséget *Markovics* Antal ináncsi földbirtokos Vilma leányának. *Násznagyok* gróf *Tisza* István és *Kabdebó* Géza nyug. huszárezredes volt. — *Láday* József temetkezési intézet tulajdonos szombaton esküdt örök hűséget városunkban *Baresay* Honának. — *Érsekújvári* (Brand) Géza nyomdász, vámfalusi lakos szombaton esküdt örök hűséget Vámfaluban *Krespay* Lukrécziának. — *Holdy* Jenő Resiczabányáról jegyet váltott *Zsemberi* Tivadar nyug. magy. kir. bányakapitány leányával Margittal, Nagybánán. *Brasczajkó* Gyula dr. huszti ügyvéd jegyet váltott Ungváron *Reviczky* Károly városi tanácsos leányával, Margittal.

Áthelyezett főhadnagy. *Ujhelyi* Károly m. kir. honvédfőhadnagy, a századparancsnoki teendőik végzésére a nagykárolyi zászlóaljtól ideiglenesen Máramaroszigetre helyeztetett át.

Beiratkozások. Az egyetemi tanulmányok megkezdése végett az egyházmegye tanárjelöltjei, dr. *Csókás* Vidor és *Antal* Miklós már elutaztak az illető egyetemekre

Csókás Budapesten, *Antal* Kolozsváron fogja végezni tanulmányait. *Csókás* német és latin, *Antal* a történelem és latin szakosportra iratkozott be.

Tanítói kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter *Nagy* Lajos okleveles tanítót a nagyecsedii, *Gaál* Ferencz hajdudorogi állami elemi iskolai tanítót az apai állami elemi iskolához rendes tanítónak nevezte ki.

Gyászhir. Nagy részvételt vettük a köv. gyászjelentést és őszintén osztozunk a mélyen sujtott család rendkívüli fájdalmában: Alólirottak mélyen szomorodott szívvvel tudatják, hogy a rajongásig szeretett, angyal szelidségű gyermek, testvér és rokon *Litteczy Rózsika* okleveles tanítónő f. hó 14-én éjjeli 2 óraker, keresztényi türelemmel viselt szenvedés és a halotti szentségek felvétele után, 19 éves korában, angyaltársaihoz költözött. A kedves halott földi részei f. hó 16-án d. 3/42 óraker, a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint fognak a hidontuli sírkertbe örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise f. hó 17-én, d. e. 10 óraker lesz a székesegyházban. Szatmárnémeti, 1907. január hó 15. Az örök világhosszág fényeskedjék neki! *Litteczy* Endre és neje *Mellán* Anna, szülei. *Litteczy* István, *Litteczy* Endre, *Litteczy* Margit férj. *Veres* Lajosné, *Litteczy* Erzsike férj. dr. *Lénárd* Istvánné, *Litteczy* Lajos testvérei. *Mellán* Róza férjezett *Serly* Dénesné, nagynénje. *Litteczy* Ignác, *Litteczy* Pál, nagybátyja. *Litteczy* Mária, *Litteczy* Anna, nagynénje. — *Gopcsa* Joachim kereskedő, a napokban elhalt *Gopcsa* Endre tanítóképezdei tanár édes atyja hétfőn délután lelkének mély bánatában végelgyengülés folytán elhalt. Földi részeit ma délután 3 óraker helyezték örök nyugalomra.

Megfellebbezett választás. Munkács városában végbement tisztiiügyészi választást, mely alkalommal dr. *Méray* Ádám lett a győztes, *Katz* Sándor és dr. *Rozner* Soma megfellebbezték.

Tanügyi áthelyezések. A vallás és közoktatási miniszter *Szodolnik* Béla nagyecsedii állami elemi iskolai tanítót a máramaroszigeti, *Bartos* Ilona ava-ujfalusi állami elemi iskolai tanítónőt a zólyomi, *Buti* Vince apai állami elemi iskolai tanítót a színérváraljai állami elemi iskolához helyezte át.

Számtisztii kinevezés. A pénzügyminiszter *Berliger* István magyaróvári pénzügyi számgyakornokot a nagykárolyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztnek nevezte ki.

Könyvelőnőválasztás. A Szatmárnémeti Iparos hitelszövetkezet könyvelőnőnek *Fürst* Irmát választotta meg.

Kinevezés. Dr. *Falussy* Árpád főispán Szatmárnémeti sz. kir. város területére 1907-1910 terjedő 3 év tartamára a borellenőr fő bizottság elnökévé Dr. *Lehoczky* Jánost, tagjává *Fogarassy* Sándort, Dr. *Tanódy* Mártont, és *Ekker* Jánost nevezte ki.

Irnoki kinevezés. Az igazság ügyminiszter *Daróczy* Pál técsői járásbirósági díjnokot a varannói járásbirósághoz irnoknak nevezte ki.

Tanítónőválasztás. A mikolai községi iskolaszék az újonnan szervezett tanítónői állásra *Nyíri* Margit okleveles tanítónőt választotta meg.

Adótisztii kinevezés. A pénzügyminiszter *Schreck* Ferencz felsővisói adóhivatali gyakornokot a magyarlápósi adóhivatalhoz adótisztnek nevezte ki.

Gyakornoki kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke *Berks* Lajos nagybányai lakos végzett joghalgatót a debreczeni kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

Matiné. A Kölesey-kör a múlt vasárnap tartotta a városháza nagy termében ez évben első matinéját, melyet nagy és intelligens közönség hallgatott végig. A műsor első száma *Fejes* Mariska hegedűjátéka volt, ki előbb *Vienavskin* egy mazurkáját, aztán *Hubay* „Csárdajelenetek“ e. darabját játszotta el. A bájos kis művésznek tökéletes precizitással oldotta meg feladatát s játszva győzte le a darabok nehézségeit a legfinomabb üveghangokat is minuciózus biztonsággal esalta ki a hegedűből. Második darabja befejezése után szünni nem akaró tapssal honorálta a közönség igazi élvezetet nyújtó játékát, melynek hatása emeléséhez *Fogarassy* Juliska művészi zongorakisérete is hozzájárult. A következő szereplő Dr. *Tanódy* Márton volt, aki egy ép annyira megszívlelésre méltó, mint igazán szellemdus felolvasásban a helyes nőnevelésről mondta el elveit. A műsor utolsó száma gyanánt *Fogarassy* Juliska adott elő zongorán egy *Scherzót*, melynek technikai nehézségei a legkiválóbb zongorázót is ugyancsak próbára tehetik. A szereplő nagy sikerrel oldotta meg feladatát s művészi tökélyű játéka nemcsak a laikusokat ejtette bámulatba, de a zeneértőknek is élvezetet szerzett.

Kaszinói estély. A kath. kaszinó e hó 27-én hangversenynyel egybekötött felolvasó estélyt rendez a Czecczll-egyesület disztermében esteli 6 óraker. A műsor igen érdekes és gazdag lesz. Városunk legjelesebb műkedvelői fognak szerepelni. Részleteket még nem közölhetünk, mert az előkészületek most vannak folyamatban. A felolvasást dr. *Fechtel* János kir. kath. főgimn. tanár, a felolvasóasztaloknak ezen nagy népszerűségnek örvendő s általánosan kedvelt alakja fogja tartani. Műsor után a kath. kaszinóban társas vacsora és táncz következik.

Hangverseny. A *Lórántffy* Zsuzsánna egyesület a jövő szombaton nagyszabású hangversenyt rendez, melyen a szereplők országos nevű művészek lesznek.

Protestáns bál. A ref. hitközség febr. 2-án bált rendez városunkban. Védnök gróf *Dégenfeld* József egyházkerületi főgondnok. Bálanyák *Boér* Endréné, *Helmezy* Józsefné, dr. *Falussy* Árpádné, *Ujfalussy* báró *Uray* Leona, *Uray* Gézáné és dr. *Vajay* Károlyné. A rendezőség több mint 250 tagból áll, ami a sikert magában biztosítja.

Több a haszna. A Máramarosmegyei Közművelődési Egyesület elnökének, *Perényi* Zsigmond bárónak kérelmére Máramaros megyében az újévi üdvözlőket mindenki pénzzel váltotta meg. Így több, mint 200 korona gyűlt egybe, s ezen az összegben az egyes hegyi lakó iskolába járó gyermekek teljesen ingyen ellátást kapnak. A napközi otthonokat már pár éve fentartja az újévi üdvözlőket megváltásából a Közművelődési Egyesület. Ennek az eljárásnak sokkal több a haszna, mint a felesleges gratulációknak, hiszen jóakaróink ugyanis tudhatják, hogy csak a legjobbat kívánjuk nekik, akiktől pedig úgy vagyunk meggyőződve, hogy roszindulattal viseltetnek irántunk, ugysem szoktunk gratulálni.

Községalakulások. A belügyminiszter a Szatmárvármegye területén levő *Érkörtvélyes*, *Penészlek*, *Mezőterem*, *Szatmárzsádány* és *Ópályi* kis községeknek nagyközségekkel alakulását elrendelte.

Egyházi bál. A szatmárnémeti szatmári részi gör. kath. egyház gononok-sága egy új templom építési alapja javára e hó 20-án este a Pannónia nagytermében táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 óra-kor. Belépődíj személyenként 1 kor. 20 fill. Felülfizetéseket hírlapilag nyugtáz és köszö-nettel fogad az egyház gondnoksága. A ren-dezőbizottság elnöke Tankóczy Gyula főka-pitány, alelnök Hubán Gyula és Ferencz Ágoston, pénztáros Nagy József, ellenőrök Jakab Mihály és Nyisztor János, főrendező Haller Ferencz, a rendezőbizottság 50 tag-ból áll.

Kulturpalota Máramaroszigeten. Máramaroszigeten mozgalom indult meg egy nagyobb szabású kulturpalota építése iránt, mely magába foglalja a mára-marosmegyei muzeumot, képtári, régészeti, néprajzi és könyvtári tárgyaival, a márama-rosszigeti uri kaszinónak otthont adjon, ezen-kivül helyisége legyen a „Szilágyi István irodalmi körnek“, a Máramarosmegyei Köz-művelődési egyesületnek és az iparfejlesztő bizottságnak. Ezenfelül lenne az épületben nagy terem hangversenyek, táncmulatságok, felolvasások és gyűlések számára. Márama-rossziget város képviselőtestülete a palota ezeljaira a Lónyay János-téren egy nagy helyet díjtalanul engedett át. A mozgalom élén a vármegye főispánja, Perényi Zsigmond báró áll, kinek vezetésével nagyobb küldött-ség fogja a kormánytól az államsegély en-gedélyezését kérelmezni. A palota építési költségei ezenfelül a kaszinó s a többi egy-letek jövedelméből fog fedeztetni. Ezenfelül nagyobb adományokra is számítanak. Nagy szükség van ennek a palotának az építésére, hogy az ország végvidékén a kul-turális egyesületek hajléktalanul ne marad-janak.

A Petőfi-társaság felhívása. A Pe-tőfi-társaság azzal a kéréssel fordul a nagy-közönséghez, hogy akiknél Petőfittől eredeti kéziratok, levelek, költemények, képek, szob-rok, műveinek első kiadásai és egyéb tárgyak, valamint a költőre, a költő szüleinek, Szendrey Juliára, Petőfi Zoltánra és Petőfi Istvánra vonatkozó adatok vannak, vagy azoknak hollétéről tudomásuk van, szíveskedjenek erről a Társaság meghatalmazottját: Kéry Gyulát (Budapest, VIII. Józsefkorút 72.) érte-síteni, ki a Társaság megbízásából gyűjti az adatokat és ereklyéket. A Petőfi-társaság buda-pesti házáat Petőfi-muzeummá rendezi be, s a társaság már eddig is számos becses és értékes ereklye birtokában van; de szüksége van a nagyközönség további támogatására, hogy minél dicsőbb emléket állíthasson a halhatatlan költőnek. A Társaság az adat-közlők, az ajándékozók és egyéb közreműködők nevét megörökíti évkönyveiben és hálás lesz minden fáradozásért!

Új körjegyzőségek felállításása. Beregmegeye területén az 1907. évi január 1-től kezdődőleg 5 új körjegyzőség lett felállítva és pedig: Beregszászban, Beregújfalun, Ger-gelyi, Tiszakerecseny és Beregsom községek-ben. Az új beosztás szerint Nagyberég, Vá-sárosnamény és Mezőkaszonny községek nagyközségek lettek. Az új körjegyzői állá-

sokra a járási főszolgabírók által a követke-zők lettek helyettesítve és pedig, beregszászi jegyzővé Bereznay István, beregújfalui körjegyzővé Komlósy Bertalan, gergelyi körjegyzővé Penknik Lajos, beregsomi kör-jegyzővé Halász Ferenc és végül tiszakere-csenyi körjegyzővé Szászhegyesy Lajos. Az újonnan alakított beregszászi körjegyzői ke-rületbe, a következő községek lettek beosztva u. m. Beregdaró, Makkosjánosi, Kigyós, Be-regdaróc és Bulesu.

A Háthegység megvétele. A mult héten nyertek befezést azok a tárgyalások, a melyeket dr. Darányi Ignác földművelés-ügyi miniszter indított meg, hogy a gróf Schönborn-Buchheim-féle munkács-szentmik-lósi hitbizományi uradalom által eladóvá tett 8050 katasztrális hold földbirtok az ott fekvő községek részére megszerzettessék. A meg-kötött adásvételi szerződés szerint az eladott ingatlanban huszonöt beregvármegyei község osztozkodik. A vételár 2458272 korona 37 fillért tesz ki, mely e hó 3-án Beregszászon fizetett le. Eszerint egy-egy hold a vevő kö-ségeknél átlagosan 305 koronába kerül. A megvett birtokból a Háthegység nevű 4968 katasztrális hold értékes és vágásra érett erdő, 3802 katasztrális hold, pedig mező-gazdasági művelés alatt álló terület.

Elítelt kivándorlási ügynökök. A m. kir. belügyminiszter jogerős harmad-foku ítéletekkel, kivándorlásnak engedély nélküli közvetítése miatt Schönberger Léba Jakab hajásdi lakost két ízben 2—2 hónapi elzárás és 600—600 K pénzbüntetésben, Marko-vics Joda és Markovics Mór nagygejőci la-kosokat egyenként 30—30 napi elzárás és 500—500 K pénzbüntetésben, ezenkívül Mar-kovics Judát egy más esetből kifolyólag 30 napi elzárás és 600 K pénzbüntetésben mar-asztalta.

A munkácsi megyéből. Firezák Gyula munkácsi püspök dr. Szabó Simon sztánfalvai lelkész ungvári teológiai tanár-nak és papnevelőintézeti aligazgatónak, dr. Saba György theol. tanár pedig a konvik-tus igazgatójának nevezte ki.

No de mégis! . . . Lapunk mnit heti számában szóvá tettük azt a fonákságot, hogy a Szatmár-Németi lapban egy koncerten történt szereplés miatt agyba-főbe lett dícsér-ve az illető lapnak felelős szerkesztője és egyik belső dolgozó társa. Humorosan fogtuk fel a dolgot, ugyanis találtuk be. A derék Szatmár-Németi szerkesztőségén kívül ugyan-csak helyre legény legyen az, aki soraink-ból „személyeskedést“, „nyelvöltögetést“, vagy bármi olyan törekvést tudjon kiolvasni, melylyel le akartuk huzni a lap jeles szer-kesztőségét. Nem! . . . Sőt éppen mivel ők huzták le és tették nevetségessé magukat, teljes jóakarattal kívántuk megfigyelmeztetni, hogy illet a jövőben ne csináljanak, mert hozzá hasonló nem létezik a hírlapirodalom-ban. A legteltesebb kollégialis érzellemmel jártunk el tehát, ha megakartuk óvni a tisztelt szerkesztőség illustis tagjait attól a visszaságtól, hogy ezen a csapáson haladva, továbbra is hasonló kedélyes perezeket sze-rezzenek az olvasó közönségnek saját rová-

sokra. Hogy miért, miért nem, — felfort a libamáj derék laptársunkban és a hozzá ha-sonló zsánerű kollégáik mintájára mellény-zsebbe akasztott hüvelykujjal teljes pózával ront nekünk, szük látókörrel, marásról, nyelv-öltögetésről, tisztességről, kollegialitásról, jó izlésről és hasonló kedves eseme gyanánt kínálkozó eszmékről elmélkedvén. Mi most sem követjük erre a térére. Trágárságaikat sem utánozzuk, sőt egyenesen megbocsátjuk, elvégre mindenki olyan pennával ír, mint amelyet műveltsége a kezébe adott. Hogy a szük látókör melyik oldalon van, ezt nem nehéz eldönteni. Nem a körül forog a kérdés tisztelt szerkesztőség, hogy ki írta azt a eik-ket, melyben önök a saját lapjukban agyba-főbe lettek dícsérve, hanem a körül, hogy jó izlésök megengedte annak a cikknek közzétételét. Bárhonnan eredjen valamely köz-lemény, a jó izlésű szerkesztő pennája törölni szokta belőle a dícsérő szavakat, ha azok reá vagy a szerkesztőség bármely tagjára vonat-koznak. Mutassanak nekünk ehez hasonló és elfogadható példát, akkor szívesen meghajlunk az önök szélesebb látókörre előtt. Azért mond-juk, hogy elfogadható, mert a vidéki hírlap-i rodalom fattyuhajtásai között találkozhatnak ilyen kezdetleges praxissal bíró fiatal óriások, kiknek jól esik saját személyök becses szel-lőztetése, ami — bármiképen vesszük is a dolgot — az öndicséret bélyegét hordja a a homlokán. Főszerkesztőt, vagy lapvezért ne tessék össze téveszteni a felelőssel, azokat magasztalhatják égtől a földig, ha éppen le-megy a könyökökről a bőr, — még az sem baj, mert mindenki úgy tudja, legalább *álta-lábon így van*, hogy nekik csak a nevek fi-gurál, de aktív részt nem vesznek a szerkesz-tés munkájából. A felelős azonban és a belső dolgozó társak csak huzzák meg a ba-gariát és ne foglalják le a maguk számára a babérokat lapjuk hasábjain, illetve ne en-gedjék lefoglaltatni a saját nagyrabesült személyökre nézve senki fiának kedvéért. Mert ebben komikum van, olyan komikum amit a nevetségestől egy hajszál sem választ el. Ne haragudjanak tehát, ha fiatalágunknak a hírlapírás terén kezdetleges napjaiban olyan jó tanácsal szolgáltunk önöknek, amit meg-köszöni dukál. Hígyjék meg, ha fel tudnak emelkedni erre a priedesztálra, már is sokat tanultak és lehet, hogy még sokáig fogják nyergelhetni azt a türelmes gazdát, mely csak akkor kezd rugni, — harapni, mikor azt veszi észre, hogy onnan felülről a kan-társzárral már ide s tova, hogy megfojtották. Régi bününk — igaz, de így van ez ma is.

Egy család tragédiája. A Vissó-völgyön lakó Donát földmivest és családját, szomorú karácsony érte. Éppen karácsony reggelén a házi gazda édes anyját és két gyermekét halva találták. A földmives a fa-luban járt a karácsonyi ajándékért, s a nagy-anya az unokáknak meleg karácsonyestét akarván szerezni, a kályhaeső elzárása által úgy magát mint unokáit megfojtotta. A re-ttenetes csapás Donát feleségét annyira el-keserítette, hogy kétségbeesésében megőrült. A három halottat az egész környék nagy-részvétele mellett temették el, s a közös sir-nál Schubert Géza nagyboesköi lelkész mon-dott megható gyászbeszédet.

Végbél-,
Aranyér-,
Cukor-
betegeknek,

gyermekágyasoknak és cse-csemőknek nélkülözhetet-len. Minden tisztaságot szerető embernek feltétlen szükséges a „Zéro“ használata, mert ab-szolút tiszta és kellemes ér-zést nyer általa.

!! TISZTASÁG, EGÉSZSÉG !!
ZÉRO KLÓZETVATIA

Meggátol minden horzsolást és infekciót. Haszná-latban olcsóbb a papírnál. Kapható mindenütt „ZÉRO“ szabadalmazott vattagyár
Telefon 87-52. **BUDAPEST** Telefon 87-5
VII. ker., Rózsa-utca 45. szám.

Kitüntetett gazdasági cseléd. Buczi Zsigmond nagykirályi lakos gazdasági cselédet, ki 30 év óta szolgál Gróf Károlyi István uradalmában, a fölművelésügyi m. kir. miniszter 100 K pénzjutalomban részesítette és elismerő oklevéllel tüntette ki.

Tápszert vizsgálat. A debreceni iparkamara felhívást intézett a hatóságokhoz, hogy minden az egészségre gyanus fűszerekből küldjenek fel egy minta küldeményt, a melyet államköltségen ingyen fog megvizsgálni. E nagy horderejű higienikus ujtás hivatva lesz a fogyasztó közönséget megvédeni egészségtelen, hamisított egyszóval káros fűszerek élvezetétől.

A munkáskérdés. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter rendeletet intézett a vezetése alatt álló valamennyi alantas hatóságához és hivatalához, hogy szerezzenek tájékozást a működési körükbe tartozó területen rendelkezésükre álló munkások számáról, valamint a feltételekről, amelyek mellett a különböző gazdasági munkákat teljesíteni hajlandók. Az így beszerzett adatokat esetről-esetre közölni fogja az összes gazdasági egyesületekkel, de egyúttal a nevezett hivatalokat arra is utasította, hogy a felvilágosításért közvetlenül hozzájuk forduló munkaadókat tájékoztassák és a munkások szerződése ügyében hathatósan támogassák.

Pótsorozás A legközelebbi pótsorozás, tekintettel arra, hogy január 20-ika vasárnapra esik, 21-én hétfőn fog megtartatni Szatmáron a guba-szinben. Figyelmeztetjük mindazon hadköteleseket, kik állítási kötelezettségüknek a múlt évben még eleget nem tettek, hogy a kitűzött időben feltétlenül — a törvényes következmények terhe alatt — jelenjenek meg.

Sikerült fogás. A hitelességről nem tudunk jól állani, de beszélünk a városban és kurióznak igen érdekes, azért meséljük el. Tegnapelőtt két esendőnek a piacon valami falusi emberekkel gyűlt meg a bajok, akik szánnal voltak. Be akarták őket kisérni, a városházára. Az emberek először vonakodtak, de később egymásra nézve, azt mondják, no jól van, hát megyünk. Bevetették magukat a számba, a gyeplütfogó pedig jól közléjük vert a lovaknak, s ott hagyta a faképnél a két esendőrt, kik pár pillanatig bámulva nézték a sebesen elrohanó szánnat s mikor látták, hogy „biz“ az nem a városháza felé megyen, utána iramodtak — gyalog. Sikerült-e elfogni a szánnat nem tudjuk. Valószínű, hogy nem. Úgyes esendő az ilyen szekeres delikvensnek lovának meg szokta fogni a zabóját. Pláne ketten is voltak.

A népkönyha jötevői. Altmann Edéné és Netter Kálmáné urnók 40 kor. gyűjtöttek a népkönyha szegényeinek: Netter Kálmáné, Altman Edéné, Bodnár Gáspár, N. N. Jákó Mihály, Schöber Emilné, Novák Lajosné, 2—2 kor. Kiss Károly, Kander Gyuláné, Körösmezey Antalné, N. N. Lehóczky, Cukorné, Vajda Lászlóné, Nagy Lajosné, Dr. Lénárd J. Fürst Viktorné, Papp Béláné, Kugler Lajosné, Szt. Antal nevében, Unger Gézáné, 1—1 kor. Többen 40 és 20-20 fillért. Isaák Elemérné urasszony Rozsályból 50 kor. küldött éjévkor a Népkönyha szegényeinek. Egy lakadalmi gyűjtés 5 kor. Csomay Imréné 4 kor. Beer Mórné 5 kg. rizst-grizt, és 25 kg. lisztet. Fischman Mórné 5 kor.

Fedőanyagszállítás. A szatmárvármegye törvényhatósági közutai fentartásához szükséges fedőanyag szállításának vál-

latat utján 1908—1912. évekig leendő biztosítása céljából 1907. évi január hó 30-ik napjának d. e. 11 órájára, a vármegyei főjegyző hivatalos helyiségében megtartandó, zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Hirdetmény. Tudatom a t. adózó közönséggel, hogy az ingatlanokra bekebelezett terhek kamat bevallására a véghatáridő 1907. évi január 31 lett megállapítva: — ez idő után itt ily vallások el nem fogadtatnak, azok csakis igazolási kérvénnyel a m. kir. pénzügyigazgatóságnak nyújthatatók be. Szatmár, 1907. január 4. Novák Lajos főszámvevő.

Tudnivalók a tej „bőr“-éről. A tej forralása közben keletkező bórréteg egészségi szempontból élénk figyelmet érdemel. A forralt tej felszínét bevonó „bőr“, melyet pedig sokan nagy előszeretettel fogyasztanak, igen gyakran az ártalmas és ártalmatlan baktériumoknak valóságos konzerváló helye. Míg a forralással, a melylyel tulajdonképpen a tej eltarthatóságát célozzuk, a tej belső rétegeiben élő csirák legnagyobb részét elpusztítjuk, addig a felszínen jelentkező többé-kevésbé vastag „bőr“ az ott tartozkodó csirákat a meleg hatása ellen megóvjja, úgy hogy a tej lehülése után nemcsak a speciális kórnemző baktériumok veszélyeztetik a fogyasztót, de maguk az ártalmatlannak tekintett fajok is hosszabb-rövidebb állás után oly nagy mértékben szaporodhatnak el a tejben, hogy a gyengébb szervezetű gyermekeket, betegeket komoly veszedelemmel fenyegetheti. Különösen a gümőkórság bacillusát, mint a tejben esetleg jelenlevő csirák legveszedelmesebbikét vizsgálták e szempontból számosan, a tapasztalt eredmények mind nagyobb óvatosságra figyelmeztetnek. Semth szerint a 15—20 percig 60°-ra fölmelegített tejben a gümöbaciilus csupán akkor pusztul el, ha a tejen a „bőr“ képződése meg van akadályozva, („Egészség“.)

Mindnyájunknak el kell menni Szatmáron a piacra, dr. Lengyel Márton ur házába, Deák-tér 9. szám, a Pannónia és Vajda üzlet mellé, mert oda lett áthelyezve a NÉHMA kávé-, tea-, rum kizárólagos üzlete.

Minden szőlőbirtokos részére nagy fontossággal bír az oltványok kiválasztása és mikénti kezelése. Erre nézve készséggel ad utbaigazítást a szakszerű és lelkiismeretes vezetés alatt álló és kitűnő hírnévnek örvendő „Milleniumtelep“ Nagyöszön. Torontálmegye, melynek remek kiállítású és műmellékletekkel ellátott magyar vagy német vagy román vagy szerb nyelvű főárjegyzéke minden érdeklődőnek ingyen és bérmentve megküldetik.

Színház.

Hétfőn január 7-én zónaelőadás gyanánt a „Löseai fehér asszony“ került színre, Kedden pedig ez idényben hatodszor telt ház gyönyörködött a „Vig özvegy“, bájos melódiában.

Szardán Ohnet „Vasgyáros“ában két vendégszereplő is volt a színházban. Claire szerepét Ferő Janka, a nagyváradi színház tagja játszotta. Ez egyetlen fellépése is arról győzött meg, hogy a vendégszínész valódi nagy színészhetség, kinek szerződése nyereség lenne a társulatra nézve. Alakítása minden ízében öntudatos, át gondolt volt s művészi képessége mellett megvan az a nagy előnye is, hogy mindig természetes eszközökkel akar és tud is hatni. A nehéz szerep egyetlen jelenetében sem

volt alakításán mesterkélttség, tulzás, alpát-hoz vagy tulontul „játszani“ akarás észlelhető, amely hibák mindegyikébe bizony gyakran beleesnek vidéki drámai színésznők. A másik vendégszereplőről *Le Derle Károlyról* már nem sok jót mondhatok. Bár az ambíció kétségtelen jelei látszóttak játékán s némely jelenetben ért is el hatást. Alapjában véve mégis eléggé kezdetlegesen alakította Derbbay szerepét. Színészeink közül *Jászay Olga*, *Pap Etel*, *Báthori Mariska*, és *Tihanyi* érdemelnek dicséretet, míg *Tiszta* és *Kiss Miklós* sehogysem tudtak a helyzet magaslatára emelkedni.

Csütörtökön A „babát játszották. A címszerepben ügyes s kedves volt *Barna Mariska* de énekszámai bizony nem valami jól sikerültek. *Komáromy Gizella* Lancelot szerepében kitűnően játszott s énekelt. *Váradi* gyönyörűen adta elő Maxim atya énekszámait. — *Kiss Miklósnak* az utóbbi időben valóságos szenvedélye lett a folytonos rögtönzés, pedig ez a szenvedély árt — a közönség egészségének.

Pénteken az „Elnémult harangokat“ játszották félhelyárakkal.

Szombaton és Vasárnap Strausz operetjének a „Milliárdos kisasszonynak“ volt bemutatója. Az operette szövegírója Lindau közönséges tucatmunkát végzett, de a zeneszámok között sok élvezetes és szép melódia volt s ezért a darab érdemes a megnézésre.

Komáromi Gizella a címszerepben tökéletes grációzitással játszott. A többi szereplők közül különösen *Tihanyi* emelkedett ki, aki szerepét gondos tanulmány tárgyává téve, abból rendkívüli mulaságos figurát csinált. *Barna Mariska*, *Fábián Linka* és *Váradi* mozdították elő még az előadás sikerét. *Tiszta*, *Barna Andor* és *Kis Miklós* már kevésbé jók voltak.

IRODALOM.

Szőlősgazdákat és munkásokat közlelő érdeklő az Országos gazdasági kiállításán Elismerő oklevelet nyert „Vinczellérkönyv“ című könyv (2. kiadás), mely az összes szőlőmunkákat gyakorlati módon, képekkel szemléltetve adja elő. Megrendelhető 1 kor. beküldése mellett bérmentve Vaday József címén Nagyváradon. (Utánvétellel küldve 1 kor. 25 fill.-be kerül.)

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Szilid munka! ————— Pontos kiszolgálás

100.000

lábat tesz tönkre a szük czipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog izlése szerint czipőt

169—26—6

VALEK JÁNOS

czipész mesternél

———— SZATMÁRON ————

(Bölnyi-ház) **Széchenyi-u. 7.**

———— **a püspöki palotával szemben.** ————

és szájviz.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet
és lakásomat m. évi november hó 1-én özv. Vajtóné urnó Rákóczy-utcai 24. számú földszintes házába **helyeztem át.**

E ház a „Törvényszék“, a vasuti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van.

Készítek **egyes fogakat, teljes fogsorokat, kaucsuk és arany alapon, kívánatra szájpád nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és csement tömést.**

Fog- és gyökékhúzás a legújabbban feltalált szerekkel **teljesen fájdalom nélkül.** Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig

Albisi **BAKCSY DOMOKOS,**
orvos-fogorvos.

193.

és szájviz.

Értesítés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséggel tudatni, hogy Szatmár városában eddig fenállott és Lévy György által vezetett

szállítási és bizományi ügynökséget

átvettem s így eszközök költöztetéseket és mindennemű anyagnak a vasúthoz ki- vagy beszállíttatását, valamint helyben épület-anyag kihordatását.

Felkérem a mélyen tisztelt közönséget szives pártfogásában részesítésére annál is inkább, mivel minden vállalatomat a legpontosabban, eddig el nem ért ousó árban teljesítem.

Értesítés Uhlmann Testvérek üzletében is adható fel.

Kiváló tisztelettel vagyok

264 **Eszláry Endre**

Teleky-utca 40. — Távbeszélő sz. 139.

LAKÓTÁRS

kerestetik. — Czim a kiadóhivatalban.

KÖSZVÉNY ÉS CSUZ,

hát- és keresztcsont fájdalmaknál külső meghúléseknél, tagszagatásoknál, benuulásoknál, ficamoknál, stb rokonbántalmaknál bámulatosan jó gyógyhatásának bizonyult a

BOROSTYÁN SZESZ,

mely egyszersmind kitűnő erősítő szer minden megerőltetés után és óvszer a főntemlített bajok ellen, nélkülözhetetlen házi gyógyszer, legjobb fájdalom csillapító bedörzsölőszer, mely sokak által kitűnő sikerrel lett kipróbálva.

1 üveg ára 1 korona.

Kapható a készítőnél:

RAJZINGER SÁNDOR gyógyszerteráiban Szatmáron, Árpád-utca 24. sz.

Meghívó.

A SZATMÁR-NIÉMETI NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG XXIX. évi

rendes közgyűlését

Szatmáron, saját helyiségében folyó 1907. évi január hó 27-én délelőtt 10 órakor fogja megtartani, mely közgyűlésre a részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Hitelesítő küldöttség megválasztása.
  2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése az 1906. üzletéről, ezzel kapcsolatosan a számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a tiszta nyeremény felosztása feletti intézkedés s a felmentvény megadása.
  3. Az igazgatósági elnök, az igazgató, az igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok fizetésének megállapítása.
  4. Öt igazgatósági tag megválasztása.
- Kelt Szatmáron, 1907. évi január hó 3-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Megjegyzés. Az alapszabályok 51. §-a szerint a közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak tanácskozási és szavazati joggal, kik az igénybe venni szándékoltt szavazat mennyiségének megfelelő részvényt a részvénytársaság hivatalánál legkésőbb a közgyűlést megelőző napnak délutáni 5 órájáig letétmenyvezik, vagy pedig részvényeik lekötését ugyan ezen határidőig hiteltérdemlőleg igazolják.

Kiskorúak gyámja, a gondnokság alattiak gondnoka, a jogi személyek illetékes képviselője, valamint a hagyatéki és esődtömegek gondnokai, ha ez iránti szándékukat a most említett határidőig írásban vagy szóbelileg bejelentik, a közgyűlési névlajstromba a részvények letétmenyvezése nélkül is felveendő.

Az igazgatóság évi jelentése, valamint az évi mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet helyiségében megtekinthető.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalában

SZATMÁRON
Iskola-köz 3. sz.

MEGJELENT

A „PÁZMÁNY KÉPES NAPTÁRA“

az 1907. évre.

Kiadja a Pázmány-sajtó könyvnyomda Szatmáron és megrendelhető bármely könyvkereskedés által is.

A „Pázmány Képes Naptára“ az irodalom jeles tollu munkásai által van szerkesztve, mely körülmény biztosítékot nyújt, hogy naptárunkat örömmel fogja lapozgatni az olvasó. Kiállítás pedig kifogástalan lesz, 25-30 szép aczélmetszetű kép fogja díszíteni. Bolti ára 60 fillér lesz, melyből csoportos megrendelésnél a Pázmány-sajtó könyvnyomda Szatmáron a következő kedvezményt nyújtja:

10-25 drb vételnél darabját 36 fillérbe
30-50 drb vételnél darabját 33 fillérbe
60-100 drb vételnél darabját 30 fillérbe

számítjuk bérmentes küldéssel.

Tisztelettel

„Pázmány-sajtó“

(vüspöki nyomda)

Szatmár.

Az alábbi elsőrangú czégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Néhma Ferencz órás ékszerész és látszerész üzlete

Deák-tér 27. Szatmár, (Vécsey-ház.)

Jó László elhalálozása folytán egyedüli keresztény ékszerész.

Megbízható kiszolgálás! Pontos javítás!

Csakis fémjelzett arany- és ezüst áruk. Fali- és zsebórák 2 évi jótállással.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

183.

Babák és gyermek-kocsi-k. SZATMÁRI BAZÁR.

BLATNITZKY ISTVÁN

Kazinczy-utca 10. szám, a kir. kath. főgimn. mellett.

Teljes konyhafelszerelések, főzőedények, mezczett és vésett üvegekészletek, porcellán áruk, tea-, kávé és evőkészletek. Mindenféle acél-, díszmü-, rövid- és nürnbergi áruk nagy raktára. Szép tartós cikkek! Olcsó, szabott áruk! Porcellán, majolika és cserép-kályha, takaréktűzhelyek nagy választékban

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és csizmák is készülnek.

Vuja János

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztos András-féle ház, aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áru csinoság dolgában is párját ritkítják

Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fill. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fill

OLCSÓBB MINT BÁRHOLI!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = Szatmár, Deák-tér
Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémmzárral. Képkerekek (secesios, antik, és barok ráják) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér

184

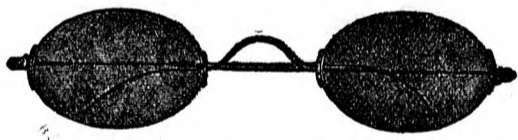
Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régi kisváros háza).

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákát becserél, lagoonásért és posztóért jótállást vállal.

Szemüveg és óra javítások jutányos árban készíttetnek. 251

Szemüvegek, Zwickerek, látszerészeti cikkek ugyszintén arany, ezüst, nickel zsebórák, valamint mindenféle inga, ébresztő és fali órák kaphatók

FEISZTHUBER JÁNOS órásnál Szatmár Deák-tér 26. sz.

Plébánia-palota.

Uj ruhaüzlet! = Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Férfi-öltönyök legjobb és legtartósabb szövetből

Legujabb divatu női szörmspenzerek mindenféle színben.

Leányka tavaszi és téli kabátok

Svéd bőr gazdász és automobil kabátok.

Ferencz József smoccink szalon ruhák.

KORAI ÁRMIN

teljesen friss és dusan felszerelt férfi-, női- és gyermekruha raktára Szatmár, Deák-tér 21.

Megérkeztek az őszi és téli idényre a hazai és külföldi különlegességek.

Bámulatos olcsó árak!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Gyermek korcsolya hosszú és rövid téli kabátok.

Legujabb szabásu awat nadrágok.

Szabadalmazott 27866. Genti Nauzen lord-kabátok.

Hosszu és rövid asztrachán Wekerle téli kabátok

Bricses lovagló csizma-nadrágok.

Legujabb divat-szabásu női fekete és szines hosszú és rövid kabátok

Eső-köpery, felöltő és átmeneti kabátok.

Legtartósabb zsolna-brassói szövetből iskolaöltönyök.

Biber, bizám, iltisz és szilckin bélésü városi bundák.

Erdelyi, farkas- és róka bélésü utazó-bundák.